

MVO-beleid meetbaar en stuurbaar gemaakt

Duurzaamheid In Onze Organisatie

Duurzaamheid in de gebouwde omgeving heeft al vele jaren de aandacht. Hiervoor zijn instrumenten ontwikkeld die duurzaamheid kwantificeren. Vooral de milieu-impact van de onderwerpen energie en materiaal is goed te kwantificeren. Maar hoe zit dat bij bedrijven, wanneer is een organisatie een duurzame organisatie? Kan duurzaamheid ook op het niveau van een organisatie gemeten en vergeleken worden? Kunnen MVO beleidsvoornemens vertaald worden in concrete inspanningen en milieu-effecten? En scoort ons eigen organisatie in vergelijking met anderen op het gebied van duurzaamheid beter of juist slechter? Kortom, hoe kunnen organisaties een onderbouwde beleidskeuze maken op basis van kwantificeerbare MVO parameters?

Door ir. Jörg Blass en ing. Gert-Jan van Beijnum

Met deze vraag in het achterhoofd is het NIBE enige tijd geleden begonnen om op basis van bestaande initiatieven en definities een tool te bouwen waarmee MVO inspanningen geformuleerd, gemeten en gemonitord kunnen worden. Het resultaat van deze ontwikkeling is een Di2o jaarverslag dat tegelijkertijd een analysetool, monitoringsinstrument en benchmarkingsinstrument is.

Het Di2o jaarverslag is het nieuwe instrument dat MVO en duurzaamheidsdoelstellingen van een organisatie eenvoudig inzichtelijk en beheersbaar maakt. De resultaten ervan zijn eenvoudig in een MVO-verslag op te nemen. Het Di2o jaarverslag is zodanig ontwikkeld dat het aansluit bij de NEN 26000, de GRI G4 Sustainability reporting guidelines, de CO2-prestatieladder en de ecologische voetafdruk.

- ISO 26000 als internationale richtlijn voor het implementeren

- van MVO in een organisatie aan de hand van kernthema's;
- GRI G4 indicatoren voor een uniforme en meetbare beoordeling van vrij te kiezen onderwerpen;
- CO2-prestatieladder om het CO2 uitstoot van een bedrijf inzichtelijk te maken en reductie te stimuleren;
- Ecologische voetafdruk waarmee de milieu-impact van een bedrijf vertaald wordt in

benodigd aardoppervlak.

Di2o geeft o.a. inzicht in de milieu-impact van een bedrijf, investering in de ontwikkeling van het personeel en investeringen in de gemeenschap.

Uit de basisadministratie

Om de duurzaamheid van een organisatie te berekenen zijn een aantal bedrijfsgegevens nodig. Daarbij is de tool dusdanig

Di2o-jaarverslag als integraal beleidstool

Elektriciteitsverbruik [kWh] per FTE

Voorbeeld bedrijfsindicator
Elektriciteitsverbruik

opgebouwd dat de benodigde informatie voor een Di2o-berekening goed aansluit bij de informatie die voor bedrijven eenvoudig toegankelijk is, zoals de administratie en het personeelsbestand. Hiervoor is een helder gestructureerde inventarisatielijst ontwikkeld. Het is daarom voor een administratieve medewerker van de organisatie redelijk eenvoudig om de gegevens boven tafel te krijgen die voor het invullen van de Di2o tool nodig zijn. Als een deel van de gevraagde gegevens toch niet beschikbaar blijkt te zijn, dan biedt de achterliggende database van het Di2o jaarverslag de mogelijkheid om met gemiddelde waarden te rekenen totdat de gegevens uit de organisatie bekend zijn. Zo wordt van grof naar fijn gewerkt en kan ook bij een niet volledige

set gegevens een redelijk betrouwbaar resultaat gegenereerd worden waarmee de organisatie aan de gang kan gaan.

Bedrijfsindicatoren

In het Di2o jaarverslag is het mogelijk om kenmerkende indicatoren voor de organisatie op het dashboard op te nemen. Dit kunnen ook indicatoren zijn waarvan de organisatie heeft besloten dat zij zich juist op deze thema's wil onderscheiden. Daarnaast wordt altijd een aantal standaard indicatoren in het jaarverslag opgenomen, zoals bijvoorbeeld het energieverbruik en andere milieueffecten van de organisatie. Op die manier horen een aantal indicatoren standaard bij een Di2o analyse, maar heeft een organisatie daarnaast de mogelijkheid om op eigen speerpunten te focussen. Zo is eenvoudig inzichtelijk te maken bij welke onderdelen van de Di2o jaarverslag een organisatie goed scoort en bij welk aspect meer aandacht en een actieve beleidsvoering nodig is. Ook wordt op het dashboard voor een aantal thema's naast de status quo ook de eigen ambitie weergegeven. Daarmee wordt de nog te nemen stappen gevisualiseerd.

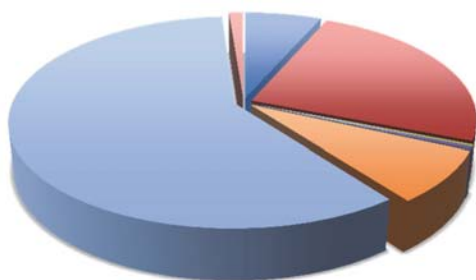
Milieuresultaat van een organisatie, status quo meting

Het Di2o jaarverslag is een instrument dat de MVO-doel-

stellingen van een organisatie zichtbaar en meetbaar, maar ook vergelijkbaar en stuurbaar maakt. Het jaarverslag geeft gedetailleerd inzicht in de milieu-impact van de verschillende onderdelen. De milieu-impact wordt daarbij op eenzelfde manier inzichtelijk gemaakt waardoor bijvoorbeeld het elektraverbruik van de organisatie en het woon/werkverkeer met elkaar te vergelijken zijn. Niet alleen de hoeveelheid aan energie wordt hierin meegewogen, maar ook de soort stroom en soort brandstof die u bij uw leverancier inkoop. Uiteindelijk worden de milieueffecten met behulp van een LCA-aanpak (levenscyclusanalyse) teruggerekend naar schaduwkosten per fte. Daarmee is ook het aandeel van de verschillende onderwerpen aan de totale milieulast goed te visualiseren.

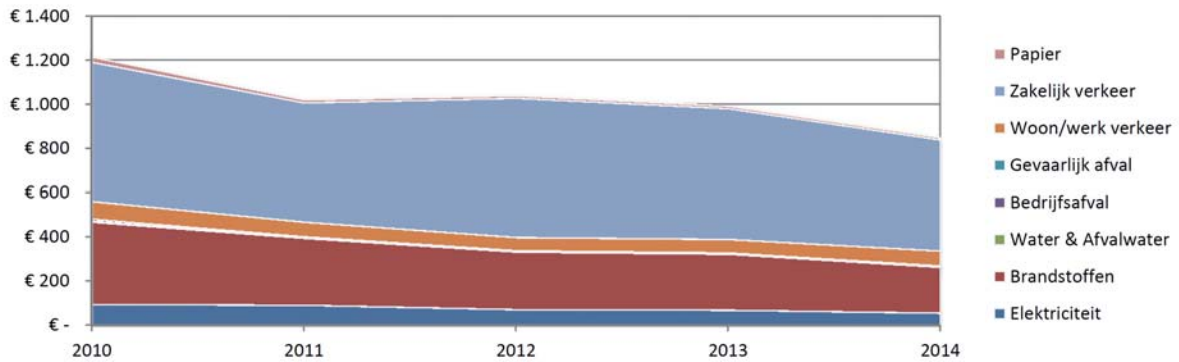
Inzicht in ontwikkeling

Met behulp van Di2o wordt de totale milieu-impact van het hele bedrijf inzichtelijk gemaakt, niet alleen van een beperkt aantal duurzaamheidsthema's. De tool geeft inzicht in een aantal zeer uiteenlopende milieurelevante onderwerpen, van het papierverbruik tot en met het zakelijke verkeer. Het jaarverslag maakt daarmee voor een hele organisatie goed inzichtelijk welk thema aandacht vraagt om de milieulast te reduceren. Aan de andere kant wordt ook

Verdeling milieu-impact (schaduwkosten) binnen een organisatie, zakelijk verkeer en gasverbruik hebben hier de grootste impact

	Schaduwkosten	Aandeel
Elektriciteit	€ 55	6,5%
Brandstoffen	€ 208	24,5%
Water & Afvalwater	€ 2	0,3%
Bedrijfsafval	€ 4	0,4%
Gevaarlijk afval	€ 0	0,0%
Woon/werk verkeer	€ 68	8,0%
Zakelijk verkeer	€ 501	59,1%
Papier	€ 10	1,2%

Tijdslijn met de ontwikkeling van de schaduwkosten. Deze organisatie is bezig met de reductie van haar milieu-impact

duidelijk op welk thema bij een specifieke organisatie de grootste milieustappen gezet kunnen worden. De inspanning en het behaalde succes van een organisatie op een speerpunt-thema wordt in het Di2o jaarverslag zichtbaar in de tijdslijn. Deze grafiek documenteert per jaar de ontwikkeling van de organisatie op de diverse milieu-onderwerpen.

Sociale aspecten van duurzaamheid

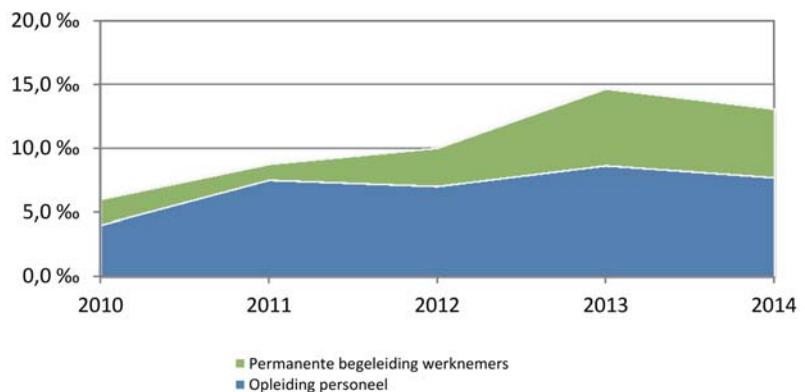
Het Di2o jaarverslag maakt op basis van de standaard administratie van een bedrijf de milieu-impact inzichtelijk. Maar duurzaamheid is in onze visie meer dan milieu. Bij een dergelijke insteek horen ook sociale en maatschappelijke aspecten en de vraag in hoeverre een organisatie hieraan blijvend aandacht besteedt. Op basis van een standaard administratie kan ook de investering in de ontwikkeling van het eigen

personeel en de investeringen van het bedrijf in de lokale, landelijke en mondiale gemeenschap inzichtelijk gehaald worden. Deze maatschappelijke factoren zijn centrale indicatoren voor de sociale betrokkenheid van een organisatie en daarmee een belangrijke pijler van een duurzame organisatie. Zo is bijvoorbeeld het aandeel van de omzet, dat geïnvesteerd wordt in het personeel en de gemeenschap, een objectieve graadmeter waarmee de sociaal-

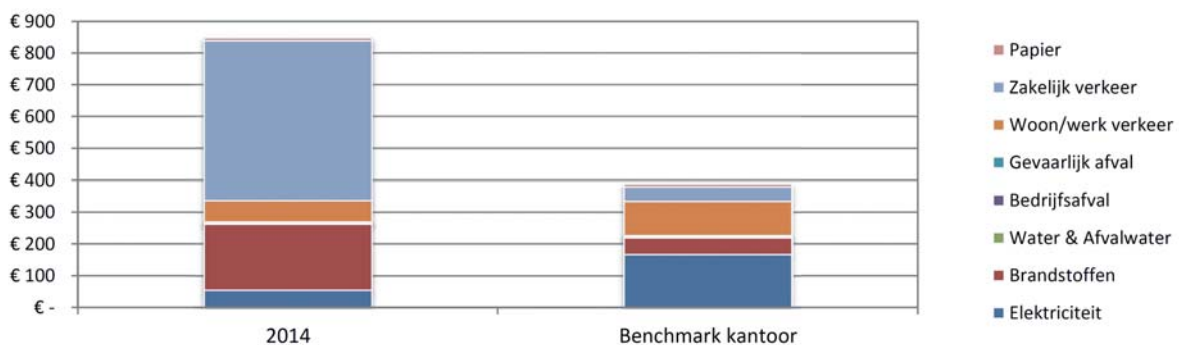
maatschappelijke prestaties van het bedrijf kan worden uitgedrukt.

Benchmarking

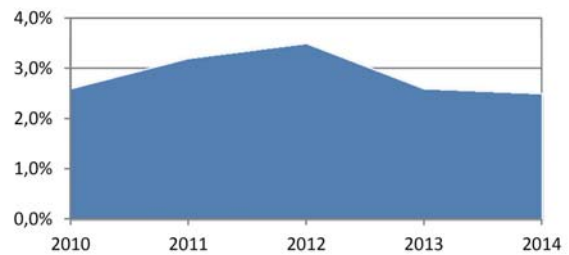
Een Di2o jaarverslag weer-spiegelt in eerste instantie de duurzame prestatie en de duurzame ontwikkeling van de onderzochte organisatie. Een andere interessante vraag is echter hoe een organisatie scoort ten opzichte van anderen vergelijkbare organisaties. In een Di2o jaarverslag wordt

Tijdslijn met de ontwikkeling van de investering in het eigen personeel

Benchmark schaduwkosten met het gemiddelde in Nederland

Benchmark(links) en ontwikkeling (rechts) van het ziekteverzuim van een organisatie

daarom een bedrijf op een aantal onderdelen vergeleken met het gemiddelde van de bedrijven in Nederland. Zo wordt voor de specifieke organisatie inzichtelijk hoe goed zij scoort in een directe vergelijking met een gemiddelde van andere bedrijven in Nederland.

Naast de vergelijking van de milieu-impact kunnen ook de personeelsindicatoren vergeleken worden met het gemiddelde in Nederland. Dit kan bijvoorbeeld worden gedaan voor indicatoren zoals personeelsverloop, ziekteverzuim, leeftijdsverdeling enz.

Het aandeel van de onderzochte onderwerpen aan de totale milieu-impact geeft een goede indicatie waar de focus van het bedrijf in de komende fase kan liggen. De vergelijking met het gemiddelde in Nederland voegt hier een extra informatie laag aan toe. Misschien kan in de eigen organisatie een positieve ontwikkeling worden geconstateerd, maar zijn de concurrenten al veel verder. Deze extra informatie laag kan tot andere conclusies leiden dan alleen de analyse van de eigen organisatie.

Samenvattend resultatenblad

De resultaten van een Di20 analyse worden in een beknopte rapportage weergegeven, het Di20-jaarverslag. Daarnaast worden de essentiële aspecten

op een Di20-blad gevisualiseerd. Dit A4 blad geeft in een notendop de speerpunten, de ambitie en de prestaties van het bedrijf op MVO gebied weer. Dit Di20-blad is als het ware het duurzaamheids-visitekaartje van een organisatie en kan bij uitstek gebruikt worden voor communicatiedoeleinden en marketing.

Di20 wordt op dit moment gelanceerd, daarmee kan het

Di20-jaarverslag samen met het reguliere jaarverslag van een organisatie worden gepubliceerd.

Als u naar aanleiding van dit artikel vragen heeft of meer informatie wenst over de toegepaste methodiek en de thematische scope van Di20, mag u graag met NIBE contact opnemen via telefoonnummer 035 – 694 82 33 of via de mail info@nibe.org

voorbeeld van een Di20 certificaat